

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ที่ ๑๓๐๙/๖๗/๒๘
วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ รับที่ ๕๓๘๕๙/๕๔ ว.๗๖
เวลา ๑๓.๑๐ น. วันที่ ๒๒ เม.บ. ๕๔ เวลา ๑๐:๔๕

ที่ ๑๓๐๙/๖๗/๒๘

กระทรวงแรงงาน

ถนนมิตรไมตรี เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการประชุมคณะกรรมการขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ สัญญาที่ ๓๑๐

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐/๑๙๗๔ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการประชุมคณะกรรมการขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ สัญญาที่ ๓๑๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติในหลักการให้กระทรวงแรงงานส่งคณะกรรมการผู้แทนในนามประเทศไทยเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ตามวาระที่ดำรงตำแหน่ง คือระหว่างเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ หรือเมื่องค์การแรงงานระหว่างประเทศแจ้งการสิ้นสุดวาระ ความลับอี้ดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงแรงงานอนุมัติคณะกรรมการผู้แทนไทย รวม ๖ คน นำโดยรองปลัดกระทรวงแรงงาน (นางจิราภรณ์ เกษรสุจิต) ในฐานะสมาชิกสำรอง (Deputy Member) เอกอัครราชทูตประจำคณะทูตภาระแห่งประเทศไทย ประจำสำนักงานสหประชาชาติ และองค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ ณ นครเจนีวา (นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว) และคณะข้าราชการจากคณะกรรมการผู้แทนภาคราช ๒ คน จากกระทรวงแรงงาน ๒ คน ให้เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ สัญญาที่ ๓๑๐ ณ นครเจนีวา สมาพันธ์รัฐสวิส ระหว่างวันที่ ๓ – ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔

กระทรวงแรงงานขอรายงานผลการประชุมคณะกรรมการ (GB) สัญญาที่ ๓๑๐ ซึ่งที่ประชุมได้รับทราบและรับรองรายงานของคณะกรรมการ คณะกรรมการอนุกรรมการ และคณะกรรมการทำงาน ที่สำคัญคือ

๑. เส้นทางการจัดประชุมระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ ๑๕ ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) กำหนดจัดการประชุมระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ ๑๕ (15th Asia-Pacific Regional Meeting -15th APRM) ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๓ เมษายน ๒๕๖๔ ณ เมืองเกียวโต ประเทศญี่ปุ่น โดยขอให้ประเทศไทยโดยกระทรวงแรงงานพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการผู้แทนให้ภาคี (รัฐบาล นายจ้ำ และลูกจ้ำ) เข้าร่วมการประชุมด้วย และเนื่องจากญี่ปุ่นประสบภัยพิบัติของเหตุการณ์แผ่นดินไหว และสึนามิเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมคณะกรรมการ สัญญาที่ ๓๑๐ จึงมีมติเห็นชอบให้เลื่อนกำหนดการจัดการประชุม APRM ครั้งที่ ๑๕ ออกไป และให้อำนาจผู้อำนวยการใหญ่ ILO เป็นผู้เสนอกำหนดเวลา การจัดประชุม APRM ครั้งที่ ๑๕ ครั้งใหม่ต่อคณะกรรมการ สัญญาที่ ๓๑๑ ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ ซึ่งกำหนดจัดในวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ หลังจากปิดการประชุมใหญ่ประจำปี สัญญาที่ ๑๐๐

๒. ความคืบหน้าเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการละเมิดอนุสัญญาของ ILO ฉบับที่ ๒๙ ว่าด้วยแรงงานบังคับ ค.ศ. ๑๙๓๐ ที่ให้สัตยาบันไว้ของรัฐบาลพม่า

ที่ประชุมได้พิจารณารายงานของ ILO เพื่อติดตามความคืบหน้าในการดำเนินงานของพม่า เพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดอนุสัญญาฉบับที่ ๒๙ ว่าด้วยแรงงานบังคับ ที่ให้สัตยาบันไว้ โดยกล่าวถึงความคืบหน้าที่สำคัญคือ รัฐบาลพม่าได้ตกลงลงนามขยายการบังคับใช้บันทึกความเข้าใจเพิ่มเติม (Supplementary of Understanding - SU) ในการร่วมมือกับ ILO เพื่อแก้ไขปัญหาระแรงงานบังคับออกไปอีก ๑ ปี โดยจะสิ้นสุด ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ซึ่งในการอภิปรายของที่ประชุม ผู้แทนนายจ้ำ และลูกจ้ำ และรัฐบาลสหภาพยุโรป สาธารณรัฐเชก สาธารณรัฐโรมาเนีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ มีท่าทีคล้ายกันว่า รัฐบาลพม่ายังแก้ไขปัญหาได้ไม่ดีพอ ยังมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงในพม่า และเรียกร้องให้ปล่อยตัวนักโทษการเมืองทั้งหมดในพม่าโดยทันที ส่วนผู้แทนรัฐบาลญี่ปุ่น จีน อินเดีย สิงคโปร์ เวียดนาม เห็นว่าการดำเนินการร่วมกันของพม่ากับ ILO มีค่า คืบหน้า และสนับสนุนให้พมาร่วมมือกับ ILO ต่อไป

/ ประเทศไทย...

ประเทศไทย นางเอกสิริ ปันพะรุจิ อัครราชทูตที่ปรึกษา คณะผู้แทนภาฯ ณ นครเจนีวา กล่าวสนับสนุนความพยายามของพม่าโดยเห็นว่ามีความก้าวหน้าที่เป็นรูปธรรม ยินดีที่รัฐบาลพม่าตอกย้ำ การบังคับใช้บันทึกความเข้าใจเพิ่มเติมเพื่อร่วมมือกับ ILO ในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ ๑ ปี รวมทั้งสนับสนุนให้ พม่าพัฒนาระบวนการประชาธิปไตยในประเทศไทยต่อไปด้วย

ที่ประชุมมีข้อสรุปว่า ขอให้รัฐบาลพม่ามีบทบาทเชิงรุกมากขึ้นในการแก้ไขสาเหตุของการใช้แรงงานบังคับ และให้สนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ของ ILO อย่างเต็มที่ รวมทั้งการอุ่นเครื่องเจ้าหน้าที่ของ ILO ด้วย ให้ข้อมูลเชิงลึกทางวิชาการจาก ILO ในการแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับอนุสัญญาฉบับที่ ๒๗ และต้องกำหนดห้ามการใช้แรงงานบังคับทุกรูปแบบ ลงโทษผู้ใช้แรงงานบังคับทุกคนไม่ว่าจะเป็นบุคคลในราชการหรือกองทัพด้วยโทษอาญาที่หนักพอ รวมทั้งปล่อยตัวนักสหภาพแรงงาน และผู้ร้องเรียนว่ามีการใช้แรงงานบังคับโดยทันที

๓. การติดตามปัญหารัฐบาลพม่าถูกร้องเรียนว่าละเมิดอนุสัญญาของ ILO ฉบับที่ ๘๗ ว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมและการคุ้มครองสิทธิในการร่วมเจรจาต่อรอง ที่ให้สัตยาบันไว้

ผู้แทนกลุ่มลูกจ้างนำโดย Sir Roy Trotman ประธานกลุ่มลูกจ้าง ได้ยื่นหนังสือระหว่างการเข้าร่วมประชุมใหญ่ประจำปี ILO สมัยที่ ๙๙ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๓ ต่อผู้อำนวยการใหญ่ ILO ร้องเรียนว่า รัฐบาลพม่าไม่ปฏิบัติตามอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ ที่ให้สัตยาบันไว้ โดยมีสาระสำคัญว่า มีการละเมิดสิทธิสหภาพแรงงานอย่างรุนแรงในพม่า ไม่มีกฎหมายที่ให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการร่วมตัว พบร่วม นักสหภาพแรงงาน หลายรายถูกดำเนินคดี (พยายามตั้งสหภาพแรงงาน และการกระทำเพื่อพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ของแรงงาน) และถูกกล่าวหาด้วยอาชญากรรมเมืองขันพื้นฐานด้วย (ขาดกรรม ข่มขู่ ทำร้ายร่างกาย) และขอให้ปล่อยตัวนักโทษทั้งหมดที่ถูกจับกุมเนื่องจากการใช้สิทธิพลเมืองขันพื้นฐาน และเสรีภาพในการร่วมตัวกันตั้งสหภาพแรงงาน

ที่ประชุมได้อภิปรายโดยผู้แทนลูกจ้าง นายจ้าง และรัฐบาลสาธารณรัฐสหภาพฯ รอบอオスเตรเลียและนิวซีแลนด์ กล่าวถ้อยແผลงในทิศทางเดียวกันว่า พม่าละเมิดสิทธิสหภาพแรงงานและสิทธิมนุษยชนอย่างต่อเนื่อง ขอให้รัฐบาลพม่าปล่อยตัวนักโทษการเมืองและนักสหภาพแรงงาน ส่งร่างกฎหมายสหภาพแรงงานให้สำนักงาน ILO พิจารณา และจัดตั้งกลไกการร้องทุกข์เมื่อพบว่ามีการละเมิดสิทธิสหภาพแรงงานในประเทศไทยด้วย ส่วนผู้แทนรัฐบาลจีน อินเดีย กล่าวว่า ควรให้โอกาสพม่าเนื่องจากกำลังยกร่างกฎหมายสหภาพแรงงานให้สอดคล้องกับอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ ส่วนประเทศไทยไม่ถือว่ามีผลในเรื่องนี้

ที่ประชุมมีมติขอให้รัฐบาลพม่าส่งร่างกฎหมายสหภาพแรงงานมาให้สำนักงาน ILO พิจารณาโดยทันที ส่วนการตัดสินใจต่อไปว่าสมควรที่จะตั้งคณะกรรมการต่อส่วนของ ILO ขึ้นมาตรวจสอบกรณีดังกล่าวหรือไม่จะพิจารณาในการประชุม GB สมัยที่ ๓๑๒ ในเดือนพฤษจิกายน ๒๕๕๔

๔. รายงานคณะกรรมการว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคม ฉบับที่ ๓๕๙

คณะกรรมการว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมได้พิจารณาการปฏิบัติของประเทศไทยตามข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเสรีภาพในการสมาคม โดยคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาคดีทั้งหมด ๑๔๕ คดีที่จัดว่าละเมิดสิทธิเสรีภาพในการสมาคมอย่างร้ายแรง คือ ประเทศไทยเนชั่นල่า กัวเตมาลา ฟิลิปปินส์ พม่า และกัมพูชา ซึ่งมีการคุกคาม ข่มขู่ ทำร้ายผู้นำแรงงานและผู้นำองค์กรนายจ้าง ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการสมัยที่ ๓๑๐ เพื่อรับทราบรายงานและข้อเสนอของ คณะกรรมการฯ ที่ให้ประเทศไทยถูกร้องเรียนซึ่งมีประเทศไทยด้วย ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ

คดีของประเทศไทยที่คณะกรรมการฯ ให้ความสนใจเป็นพิเศษ คือ คดีหมายเลข ๒๗๖๐ กรณีเลิกจ้างลูกจ้างของบริษัท บอตตี้ แฟชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำนวน ๑,๘๕๙ คน ซึ่งมีนางสาวจิตรา คงเดช ประธานสหภาพแรงงานบริษัท บอตตี้ แฟชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ด้วย โดยถูกร้องเรียนเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ สำหรับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ โดยสรุป คือ ขอให้รับนางสาวจิตรา กลับเข้าทำงานหากการเลิกจ้างเกี่ยวข้องกับความเป็นผู้นำสหภาพแรงงานแต่หากไม่เกี่ยวข้องขอให้ดำเนินการให้นางสาวจิตราฯ ได้รับค่าชดเชยที่เหมาะสม และดำเนินการโดยเป็นธรรมกับคนงานที่ถูกเลิกจ้างทั้ง ๑,๘๕๙ คนด้วย และหากมีคำพิพากษาใดๆ ของศาลที่เกี่ยวข้องขอให้ส่งสำเนาให้ ILO ด้วย นอกจากนี้ยังตั้งข้อสังเกตว่าอาจมีการแทรกแซงจากรัฐในการเลือกตั้งประธานสหภาพแรงงานคนใหม่แทนนางสาวจิตราฯ ด้วย

ต่อกรณีดังกล่าว กระทรวงแรงงานขอรายงานข้อเท็จจริงว่า ศalaแรงงานกลาง (จังหวัดสมุทรปราการ) พิพากษาให้เลิกจ้างนางสาวจิตราฯ ได้ ส่วนลูกจ้างทั้ง ๑,๘๕๙ คนของบริษัท บอดี้ แฟชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ที่ถูกเลิกจ้างได้รับค่าชดเชยและสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายเป็นเงินจำนวน ๒๐๖,๔๖๔.๗๐๔.๐๒ บาท และกระทรวงแรงงานได้ดำเนินการให้ลูกจ้างได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มอีก ๕๕,๓๗๔.๑๔ บาท พร้อมจารีย์ผ้าบริจาก ๒๕๐ ตัว ทั้งนี้ไม่มีการแทรกแซงใดๆ จากรัฐในการเลือกตั้งประธานสหภาพแรงงานแทนนางสาวจิตราฯ เนื่องด้วยเป็นการเลือกตั้งโดยสิทธิหน้าที่ของสมาชิกสหภาพแรงงาน รัฐไม่มีอำนาจสั่งการใดๆ ซึ่งกระทรวงแรงงานจะได้จัดทำคำชี้แจง ILO ทราบข้อเท็จจริงอย่างเป็นทางการต่อไป

๕. ระเบียบวาระการประชุมใหญ่ประจำปีของ ILO สมัยที่ ๑๐๑ ปี ๒๐๒๔ และสมัยที่ ๑๐๒ ปี ๒๐๒๕ ที่ประชุมคณะกรรมการสนับสนุนการ สมัยที่ ๓๑๐ มีมติ

(๑) ให้บรรจุหัวข้อต่อไปนี้เป็นระเบียบวาระการประชุมใหญ่ ILO สมัยที่ ๑๐๑ ปี ๒๕๕๕ ภาษาชน และ (๒) การติดตามผลการดำเนินงานตามผลการอภิปราย เรื่อง ความมั่นคงทางสังคม

(๒) บรรจุหัวข้อต่อไปนี้เป็นระเบียบวาระการประชุมใหญ่ ILO สมัยที่ ๑๐๒ ปี ๒๕๕๖ ที่จะจัดขึ้น ณ นครเจนิวา (๑) การอภิปรายตามวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เรื่อง การเจรจาทางสังคม และ (๒) การมีงานทำและการคุ้มครองทางสังคมในบริบทของประชากรใหม่

สำหรับระเบียบวาระการประชุมใหญ่ประจำปี สมัยที่ ๑๐๐ ระหว่างวันที่ ๑ - ๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ มีระเบียบวาระการประชุมที่สำคัญคือ (๑) งานที่มีคุณค่าสำหรับคนทำงานรับใช้ในบ้าน (๒) ความมั่นคงทางสังคม และ (๓) การบริหารแรงงานและการตรวจแรงงาน

๖. การปฏิรูปการทำหน้าที่ของคณะประสาสน์การ

ที่ประชุมคณะกรรมการ สมัยที่ ๓๑ มีมติเห็นชอบการปฏิรูปคณะกรรมการ โดยจะเริ่มนำรูปแบบใหม่มาใช้ในการประชุมคณะกรรมการในเดือนพฤษจิกายน ๒๕๕๔ และจะประเมินบททวนการดำเนินงานหลังการปฏิรูปในการประชุมสมัยที่ ๓๗ ในเดือนพฤษจิกายน ๒๕๕๖

วัตถุประสงค์ของการปฏิรูป คือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของคณะกรรมการให้ตอบสนองความจำเป็นของประเทศไทยได้ดีขึ้น โดยสาระสำคัญของการปฏิรูป คือ การเน้นการมีส่วนร่วมของไตรภาคีอย่างแข็งขัน เก้าความสำคัญลำดับต้นกับการอภิปรายเพื่อการตัดสินใจและการกำหนดนโยบาย รวมทั้งการติดตามผลจากมติที่ประชุมใหญ่ประจำปีและคณะกรรมการ โดยการปฏิรูปมี ๔ หลักการสำคัญ คือ (๑) กลไกการกำหนดระเบียบวาระการประชุมดีขึ้นโดยมีคณะกรรมการกลั่นกรองระเบียบวาระการประชุม (๒) โครงสร้างใหม่ของคณะกรรมการ จะมีการประชุมเพียงหนึ่งการประชุมในช่วงเวลาหนึ่ง โดยไม่มีการประชุมซ้ำซ้อน (๓) มีความโปร่งใสมากขึ้นโดยสนับสนุนให้ไตรภาคีมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน และ (๔) การนำเสนอเอกสารและการบริหารเวลาดีขึ้นโดยเอกสารจะกระชับและสามารถเผยแพร่ก่อนการประชุมอย่างน้อย ๑๕ วันเพื่อให้สมาชิกศึกษาล่วงหน้า และจะควบคุมเวลาการกล่าวถ้อยแถลงให้น้อยลง

๗. อัตราค่าบำรุงสมাচิกรายปี ของปีงบประมาณ ๒๕๕๕

ที่ประชุมคณะกรรมการ สมัยที่ ๓๑ มีมติเห็นชอบอัตราค่าบำรุงสมาชิกรายปี ของปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ที่กำหนดโดยสอดคล้องกับอัตราค่าบำรุงสมาชิกรายปีขององค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ ภายใต้กรอบสหประชาชาติ โดยอัตราค่าบำรุงสมาชิก ILO ประจำปี ๒๕๕๕ ทุกประเทศยังคงชำระในอัตราเท่าเดิม โดยประเทศไทยต้องชำระในอัตรา ร้อยละ ๐.๒๐๙ โดยสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ต้องจ่ายค่าบำรุงสมาชิกในอัตราที่สูงที่สุดคือร้อยละ ๒๒ รองลงมาคือญี่ปุ่น ร้อยละ ๑๒.๕๗๕ ในกลุ่มอาเซียน ประเทศไทยมีสัดส่วนการจ่ายเงินสูงเป็นอันดับสามรองจากประเทศไทยสิงคโปร์และมาเลเซียซึ่งจ่ายในอัตรา ร้อยละ ๐.๓๓๕ และร้อยละ ๐.๒๕๓ ทั้งนี้แม้ว่าอัตราสัดส่วนร้อยละของค่าสมาชิกจะมีจำนวนเท่าเดิม แต่เมื่อพิจารณาจากมูลค่าเงินในปัจจุบัน (Current Value) ตามอัตราเงินเพื่อ จำนวนเงินที่ต้องชำระอาจเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ ๒.๗ ซึ่งจะได้นำเสนอของคณะกรรมการ สมัยที่ ๓๑ พิจารณาต่อไป สำหรับค่าบำรุงสมาชิกรายปีของปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕ ประเทศไทยจ่ายเป็นจำนวน ๗๕๔,๔๕๑ พรังก์สวิส หรือ ๒๓,๘๓๓,๒๔๘.๐๖ บาท (อัตราแลกเปลี่ยน ๑ พรังก์สวิสเท่ากับ ๓๑.๐๖ บาท)

ทั้งนี้ ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการประสานการ ช่วยให้ประเทศไทยมีโอกาสได้มีส่วนร่วมกับประเทศสมาชิก ILO เอกพารอย่างยิ่งในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และภาคอาเซียน รักษาผลประโยชน์ในเวทีโลก ในบทบาทของคณะกรรมการบริหารที่มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ทิศทางการทำงานของ ILO และกำกับ ควบคุม ติดตามการทำงานของสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ สำหรับการประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไป คือ สมัยที่ ๓๑ ในวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ หลังพิธีปิดการประชุมใหญ่ประจำปีของ ILO สมัยที่ ๑๐๐ แล้ว รายละเอียดรายงานผลการประชุมคณะกรรมการประสานการ ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ สมัยที่ ๓๑ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินคณรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ
โทร ๐ ๒๒๓๒ ๑๒๗๗
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๒๗